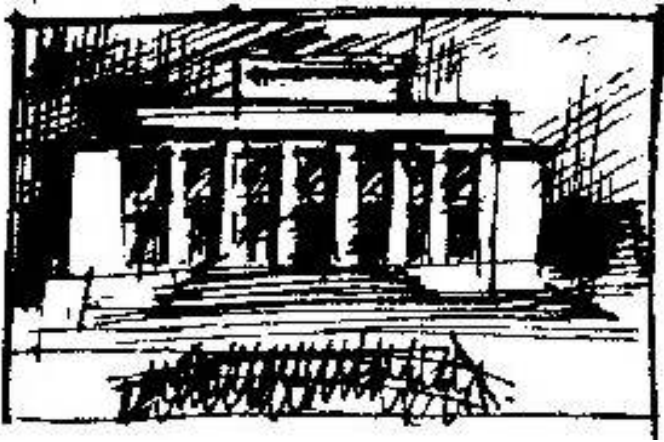


# Z P R A V O D A J



Spolek přátel  
Národního divadla Brno

[www.spndb.cz](http://www.spndb.cz)

## Vážení a milí přátelé – opery, baletu a činohry, příznivci opery, baletu a činohry,

zažíváme prazvláštní rok, s kterým se každý vyrovnává po svém. Jedno je ale pro všechny společné. Pandemie koronaviru nám dala pocítit, jak důležité je mít dobré zázemí, rodinu, přátele, pěkné vztahy. Podle odborníků dokonce začíná desetiletí domova. My se pokusíme odstartovat ho tímto adventním Zpravodajem. Může Vám snad trochu zpříjemnit dobu očekávání vánočních svátků.

### Zprávy výboru:

Bohužel, stále nejsou podmínky pro to, abychom se sešli, případně zahájili aktivitu našeho spolku tak, jak jsme byli zvyklí. Nikoho to zřejmě nemrzí víc než nás, zejména proto, že se nebudeme moci setkat ani v předvánočním čase na našem již tradičním koncertě s „Kyjováky“. Zatím se nekonají ani výborové schůze. Jakmile bude možné obnovit činnost, samozřejmě Vás budeme informovat.

Evidujeme ještě několik členů, kteří dosud nestačili zaplatit členský příspěvek. Vzhledem k mimořádné situaci nebudeme zatím nikomu z tohoto důvodu rušit členství v SPNdB. Ty, kteří by nechtěli z jakéhokoliv důvodu být nadále členy spolku, prosíme, aby nám své rozhodnutí o ukončení členství oznámili pokud možno písemně buď na adresu poštovní, nebo na mailovou, ze které dostávají Zpravodaj.

**Naši jubilanti v prosinci** (kulaté a půlkulaté narozeniny) v pořadí dle členských čísel

Chládková Vlasta

Heilandová Lucie

Pilmanová Eva

Kristová Vlastimila

Vítková Ivana

Slaninová Radka

Presová Ludmila

Němcová Maria

Vážení jubilanti, členové výboru SPNdB Vám přejí pevné zdraví, tělesné i duševní. Dopřejte si i v tyto, mnohými omezeními komplikované dny, malé radosti. Když budete šťastní, budou šťastní i lidé kolem Vás. Zastavte se a užijte života. Když budete příliš spěchat, neminete pouze to, co je kolem Vás, uteče Vám také smysl toho, kam směřujete a proč.

**Aktuálně: Ceny THÁLIE 2020**

Ceny Thálie byly vyhlášeny 14. 11. 2020. Předávání cen probíhalo kvůli současné situaci netradičně, a to prostřednictvím on-line přenosu. Nominovaní umělci se účastnili díky webkamerám a ti ocenění tak do poslední chvíle nic netušili. Uvádíme přehled cen podle jednotlivých kategorií:

- Činohra:** Tereza Groszmannová (titulní role Mirandoliny Carla Goldoniho) – ND Brno  
Petr Štěpán (role Šamana v inscenaci *Ztracený ráj*) – Městské divadlo Brno
- Opera:** Jana Šrejma Kačírková (role Julietty a sopránů v opeře B. Martinů a F. Poulenka *Tři fragmenty z Juliette/Lidský hlas*) – ND Brno  
Lukáš Zeman (role Almavivy v Mozartově *Figarově svatbě*) – Slezské divadlo Opava
- Balet:** Alina Nanu (role Taťány v *Oněginovi*) – ND Praha  
Ondřej Vinklát (role Josefa K. v inscenaci Kafka: *Proces*) – ND Praha
- Muzikál, opereta:** Erika Stárková (Dívka v muzikálu *Lazarus*) – Městská divadla pražská  
Pavel Režný (role Smrti v muzikálu *Elisabeth*) – Divadlo J. K. Tyla Plzeň
- Alternativní divadlo:** Jakub Gottwald (inscenace *Ur-fascism*, STK Theatre Concept a *Krajinou přílivu*) – Praha
- Loutkové divadlo:**  
Ondřej Nosálek (role Zátopka v inscenaci *Zá-to-pek*) – Minor, Praha

**Ceny za celoživotní mistrovství:**

- Hana Talpová – muzikál  
Jan Malík – opera  
Aneta Voleská – balet  
Hana Bauerová a Josef Abrahám – činohra

**Cena pro mladého umělce do 33 let (nová cena):**

- Josef Láska – Východočeské divadlo Pardubice

**Cena České akademie divadelníků za mimořádný přínos českému divadelnímu umění (nová cena):**

- Jaroslav Vostrý (dramaturg, režisér a pedagog)

**Cena Thálie za šíření divadelního umění v televizi (nová cena):**

- Josef Špelda (kameraman)

Cenu Thálie v oboru činoherního divadla získala herečka a členka souboru Činohry Národního divadla Brno Tereza Groszmannová za roli Mirandoliny ve stejnojmenné inscenaci v režii Petera Gábora. Tereza Groszmannová pochází z Podkrkonoší, známého to kraje ochotnických divadelních spolků. Sama nadšená ochotnice, nastoupila nejprve na brněnskou konzervatoř a poté na pražskou DAMU. V roce 1994 se poprvé představila na jevišti Mahenovy činohry jako Princezna Pampeliška v inscenaci stejnojmenné Kvapilovy pohádky. Po několika letech v angažmá se rozhodla pro televizní a filmovou kariéru v Itálii a přelom tisíciletí strávila ve službách italského televizního průmyslu, mimo jiné spolupracovala s Terencem Hillem. V roce 2003 se vrací do angažmá v Mahenově činohře a své italské zkušenosti ihned uplatní v Čicvákově inscenaci Goldoniho *Treperend*. Od té doby v Mahenově činohře vytvořila mnoho postav. Za všechny je třeba zmínit Veroniku Houilléovou v *Bohu masakru* Yasminy Rezy, už shora zmíněnou Mirandolínu nebo zběsilou Kláskovou v Jiráskově *Lucerně*.

**Divadelní jubilea, vzpomínky – prosinec**

☞ 2. 12. 1930 se narodila mezzosopranistka Ivana Mixová. Po soukromém studiu zpěvu a absolutoriu brněnské konzervatoře byla přijata v r. 1950 do angažmá v Olomouci. Po třech sezonách přešla do

Ostravy. Angažmá v pražském ND získala v r. 1956. Atraktivní jevištní zjev, barevnost výrazu, temperament, svůdnost – to vše předvedla v šestnácti našich i zahraničních inscenacích Bizetovy *Carmen*. Z dalších rolí: Eboli, Cherubín, Dulcinea, Oktavián. Herodias, Klytaimnestra, Ježibaba, Káča, Radmila... Vystupovala často koncertně. Má řadu nahrávek pro rozhlas a televizi. Ve filmovém zpracování *Rusalky* zpívala i hrála Cizí kněžnu. Zemřela 5. 9. 2002.

☞ 4. 12. 1990 zemřel barytonista Čeněk Mičák (\*19. 3. 1927). Zpěv studoval soukromě. Působil v Olomouci, Ostravě, pražské Armádní opeře (1954 – 56). Po ročním působení v Bratislavě se vrací do Ostravy, následují 2 sezony v Saarbrückenu a opět Ostrava. Uplatnil se nejen v operním, ale i písňovém repertoáru, má řadu rozhlasových i gramofonových nahrávek. Z rolí: Holanďan, Scarpia, Vilém Tell, Boris Godunov, Přemysl, Vladislav, Marbuel...

☞ 4. 12. 1980 zemřel barytonista Zdeněk Otava (\*11. 3. 1902). Hudební vzdělání získal jako brněnský klášterní vokalista pod vedením L. Janáčka a při studiu klavíru a houslí u B. Martinů. Zpěv studoval později v Římě, Miláně a Vídni. První operní angažmá – Bratislava, pak přešel do Brna (1926 – 29). Od r. 1930 působil v pražském ND a stal se jedním z nejvšestrannějších pěvců. Byl profesorem zpěvu na AMU. Role: Přemysl, Kalina, Chrudoš, král Vladislav, Amonasro, Holanďan, Figaro, Eugen Oněgin, Don Giovanni, Scarpia, Rigoletto, Telramund, Almaviva...

☞ 5. 12. 1870 se narodil skladatel Vítězslav Novák († 18. 7. 1949). Na UK v Praze vystudoval filozofii, zároveň skladbu na konzervatoři u A. Dvořáka. Živil se jako soukromý učitel, od r. 1908 profesor konzervatoře, od r. 1919 vedl mistrovskou kompoziční třídu. Opery: *Zvíkovský rarášek*, *Karlštejn*, *Lucerna*, *Dědův odkaz*.

☞ 6. 12. 1935 zemřel tenorista Vladimír Tomš (\*12. 3. 1900). Zpěv studoval soukromě. V r. 1929 debutoval v ostravské opeře. O rok později byl angažován v ND Praha. Z rolí: Radames, Parsifal, Eleazar, Jeník, Jánošík... Krásně reprodukoval melodramata (*Smrt Hippodamie* aj.). Zhoubná choroba předčasně ukončila dráhu nadějného, charakterního umělce.

☞ 6. 12. 1835 se narodil barytonista Jakub Schwarz († 29. 6. 1914). Zpěv studoval soukromě. První angažmá v německém divadle v Neisse, poté v Salcburku, 2 roky v Olomouci, 3 sezony v Prozatímním divadle v Praze, pak u německých divadel, 1881 – 83 ve Švandově divadle – nakonec železniční úředník. B. Smetana charakterizoval jeho hlas jako půvabný a mohutný, vážil si ho jako umělce, který byl schopný zvládnout party barytonové, basové i buffo. Napsal pozoruhodnou autobiografii, kde shodně s kritikami si nejvíc považuje svého Figara.

☞ 6. 12. 1920 zemřel skladatel a dirigent Karel Kovařovic (\*9. 12. 1862). Absolvent pražské konzervatoře (žák Z. Fibicha). Harfenista orchestru Prozatímního a Národního divadla, korepetitor, učitel a ředitel Pivodovy pěvecké školy. Od 28. 7. 1900 do 28. 10. 1920 šéf opery ND Praha. Jeho silně impresionistické dirigentské výkony pozdvihly orchestr ND na světovou úroveň. Z díla – opery: *Ženichové*, *Cesta oknem*, *Noc Šimona a Judy*, *Psohlavci*, *Na Starém bělidle*, *Slib* (fragment).

☞ 8. 12. 1935 se narodil barytonista Jaroslav Souček († 2. 1. 2006). Absolvent pražské konzervatoře. První angažmá nastoupil v Českých Budějovicích. V r. 1962 přijal angažmá v Brně. Od r. 1970 se stal sólistou ND Praha, hostoval i v zahraničí. Byl pěvcem kultivovaného tónu a přirozeného herectví. Působil jako pedagog na AMU a konzervatoři v Č. Budějovicích. Má řadu rozhlasových, gramofonových a televizních nahrávek. Jeho pěveckému naturelu byly blízké role Smetanovy. Zpíval i role moderních autorů.

☞ 8. 12. 1890 se narodil skladatel Bohuslav Martinů († 28. 8. 1959). Vedle L. Janáčka nejvýznamnější český operní skladatel 20. století, velká tvůrčí osobnost evropské hudby. Od r. 1915 učitel houslí v Poličce, od r. 1920 houslista ČF, 1922 – 23 studium kompozice u J. Suka. 1923 – život v Paříži, další vzdělávání. 1941 – emigrace do USA, v r. 1953 návrat do Evropy (Francie, Itálie, Švýcarsko). Jeho ostatky byly 27. 8. 1979 uloženy do rodinné hrobky v Poličce. Opery: *Voják a tanečnice*, *Slzy nože*,

*Den milosrdenství, Trojí přání, Hry o Marii, Hlas lesa, Veselohra na mostě, Divadlo za branou, Julietta, Dvakrát Alexandr, Čím lidé žijí, Ženitba, Mirandolina, Řecké pašije, Ariadna.*

☞ 9. 12. 1890 se narodil tenorista Emil Olšovský († 20. 4. 1945). Zpěv studoval soukromě. Debutoval v divadelní společnosti A. Janovského, v r. 1912 na scéně brněnské opery. Po roce odešel do Východočeských divadel, Plzně, Ostravy. Do Brna se vrátil r. 1923 a zůstal mu věrný do r. 1944. Měl zvučný, nosný hlas. Vystupoval i v koncertním repertoáru a operetách. Existují gramofonové snímky jeho poutavého hlasu. Z rolí: Jeník, Princ, Ctirad, Dimitrij, Manrico, Otello, Tannhäuser, Siegfried, Parsifal, Cania...

☞ 10. 12. 1938 se v Ostravě narodil režisér a dramatik Zdeněk Kaloč, jedna z nevýznamnějších osobností Mahenovy činohry posledního půlstoletí. Zemřel 20. 3. 2020. Národní divadlo Brno přichystalo e-výstavu věnovanou jeho životu a dílu, která bude přístupná na <https://www.ndbrno-evystavy.cz/zdenek-kaloc> do 26. 3. 2021.

☞ 14. 12. 1985 zemřela sopranistka Marie Žaludová (\*7. 4. 1898). Zpěv studovala soukromě. Debutovala v r. 1922 v Ostravě, příští sezonu působila v Bratislavě. Poté přes Záhřeb odešla do Lublaně, dále do Bělehradu (1927 – 1931). Po návratu do Československa byla sólistkou brněnské opery až do r. 1957. Patřila ke spolehlivým oporám souboru – nastudovala široký repertoár. Z rolí: Mařenka, Šárka, Turandot, Ortruda, Venuše, Kundry, Alžběta, největší z rolí – Kostelnička.

☞ 20. 12. 1905 se narodil barytonista Václav Bednář († 12. 11. 1987). Vyučený kominík zpěv studoval soukromě (i ve Vídni). V l. 1928 – 36 byl angažován v Ostravě. V r. 1941 odešel do Brna. Jeho kariéru přerušilo zatčení gestapem, po propuštění zákaz veřejného vystupování. Od r. 1945 byl angažován v pražském ND. V l. 1961 – 75 vyučoval zpěv na pražské konzervatoři. Z rolí: Laminger, Boris Godunov, Telramund, Holanďan, Kalina, Revírník, Gorjančikov, kníže Igor, Eugen Oněgin, Tomeš, král Vladislav, Vok, Přemysl...

☞ 24. 12. 1930 tragicky v Záhřebu zahynul skladatel, dirigent a violista Oskar Nedbal (\*26. 3. 1874). Absolvent pražské konzervatoře byl v l. 1891 – 1906 prvním violistou Českého kvarteta, dirigentem ČF. Jako dirigent hostoval po celé Evropě. Od r. 1906 žil ve Vídni. Od r. 1923 byl šéfem opery v Bratislavě. Proslul svými operetami (*Polská krev, Vinobraní* aj.) a balety (*Z pohádky do pohádky, Pohádka o Honzovi*...). Je autorem jediné opery *Sedlák Jakub*.

☞ 25. 12. 1920 se narodil tenorista Viktor Kočí. Zpěv studoval soukromě. Od r. 1946 vystupoval v amatérské Pražské zpěvohře, od r. 1950 byl angažován do sboru Smetanova divadla v Praze, od r. 1951 sólistou v Plzni, od r. 1955 v pražském ND, kde se stal jedním z předních lyrických tenoristů. (Faust, Florestan, Lenskij i Don Ottavio, Cavaradossi...). Pravidelně hostoval v berlínské Komické opeře. Působil i pedagogicky.

☞ 27. 12. 1885 se narodil violista, sbormistr, dirigent a pedagog Pavel Dědeček († 23. 11. 1954). Absolvent pražské konzervatoře, 1908 – 12 pedagog na Janáčkově varhanní škole, koncertní mistr a kapelník ND Praha, 1917 – 19 dirigent ČF, 1919 – 30 dirigent plzeňské opery, studium v Paříži, 1923 – 24 dirigent opery bratislavské, od r. 1925 profesor pražské konzervatoře.

☞ 27. 12. 1935 se narodil dirigent Jan Štych. Absolvoval Vyšší hudebně pedagogickou školu a obor dirigování na AMU. V l. 1960 – 64 – ostravská opera, pak Brno, kde dirigoval pestrý repertoár – např. Martinů *Juliettu*, Burianovu *Maryšu*, Gluckovu *Alcestu*, Borodinova *Knížete Igora*, Janáčkovu *Lišku Bystroušku*. Nastudoval i řadu baletních inscenací. Od r. 1974 byl angažován v ND Praha, v r. 1991 se částečně vrátil do Brna. I když dirigoval i symfonická díla, byl především operním dirigentem s neomylným citem pro jevištní dění.

☞ 27. 12. 1960 se narodila sopranistka Magda Kloboučková. Absolventka brněnské konzervatoře (C. Strádalová, A. Hanusová) byla členkou Moravských madrigalistů. První operní angažmá nastoupila

v r. 1981 v Ostravě (v té době studovala JAMU u J. Hladíkové). Od r. 1983 byla sólistkou opery brněnské. Z rolí: Mařenka, Karolina, liška Bystrouška, Markétka, Gilda...

☞ 27. 12. 1920 se v Praze narodil Jiří Sovák, vlastním jménem Jiří Schmitzer. Zemřel 6. 9. 2000 ve věku nedožitých 80 let.

☞ 31. 12. 1845 se narodil barytonista Leopold Stropnický († 10. 12. 1914). Od dětství zpíval na kůru, pak žák Pivodovy školy. V l. 1872 – 74 člen souboru Prozatímního divadla, pak působil v Nizze a Luganu. V l. 1876 – 82 opět v Prozatímním divadle, od r. 1881 v Národním divadle. Zpíval stylově široký repertoár, jedinečný byl jeho přednes lidových písní. Z rolí: Don Giovanni, Ruslan, Almaviva, Amonasro, Šujskij... Jeho uměleckou činnost ukončil záchvat mrtvice, nakonec zemřel v naprosté bídě.

### **Osobnosti světové hudby – prosinec**

♪ 9. 12. 1915 se narodila německá sopranistka Elisabeth Schwarzkopfová († 3. 8. 2006). Studovala zpěv, violu a klavír na vysoké hudební škole v Berlíně. Debutovala v tamější Městské opeře. V r. 1943 se stala členkou Vídeňské státní opery. V l. 1948 – 51 byla členkou londýnské Covent Garden. Hostovala na předních světových scénách, často na salcburském festivalu. Věnovala se i koncertní činnosti. S operní dráhou se rozloučila sérií představení v Bruselu v sezoně 1971 – 72. Vynikala v dílech W. A. Mozarta (*Figarova svatba* – Zuzanka, Cherubín, hraběnka), R. Strausse (*Růžový kavalír* – Maršálka), ale také Wagnera, Purcella, Orfa.

♪ 16. 12. 1775 se narodil francouzský skladatel Adrien Francois Boieldieu († 8. 10. 1834). Jako mladík napsal dvě malé opery na libreta svého otce – měly značný ohlas. V r. 1796 odešel do Paříže, kde rychle pronikl do Komické opery, r. 1798 byl jmenován profesorem klavírní hry na konzervatoři (bez klasického hudebního vzdělání). Operou *Kalif z Bagdádu* získal mezinárodní ohlas. Po uvedení opery *Má teta Jitřenka* přijal pozvání carevny a odešel do Petrohradu, kde psal pro dvorní divadlo. Po návratu do Paříže r. 1811 získal opět pozornost operou *Jan z Paříže*. V r. 1817 byl jmenován profesorem skladby. Svě dílo dovršil operou *Bílá paní*. Plicní choroba a ztráta hlasu ho v r. 1832 vyřadily ze společenské činnosti. Svou invencí dovedl francouzskou operu k jednomu z jejích vrcholů.

♪ 17. 12. 1770 se narodil německý skladatel Ludwig van Beethoven († 20. 3. 1827). Jeho děd se stal r. 1733 členem dvorní kapely v Bonnu a vypracoval se na jejího ředitele. Později v ní působil i Beethovenův otec tenorista Johann († 1792) a už od r. 1784 i sám Beethoven. Ten chodil do školy jen do 11 let, protože jeho otec chtěl záhy těžit z jeho mimořádného hudebního talentu. V r. 1792 byl uvolněn kurfirtem ke studijnímu pobytu ve Vídni (J. Haydn, A. Salieri...). Jako vynikající klavírista získal Beethoven přístup do nejvyšší společnosti a možnosti veřejně koncertovat. Výnosy koncertů, prodej skladeb a smluvně zajištěná podpora několika šlechticů (Kinský, Lichnowski) mu zajistily existenci nezávislého umělce. V r. 1795 začalo u Beethovena postupné slábnutí sluchu. Chorobou těžce trpěl psychicky – stranil se společnosti, byl podrážděný. Vícekrát navštívil české země, kde měl příznivce mezi šlechtou (v r. 1796 složil v Praze pro Jos. Claryovou skladbu pro mandolinu a cembalo a árii *Ah, perfido*, kterou jako první interpretovala Josefina Dušková). V Teplicích se třikrát pokoušel o lázeňskou léčbu nedoslýchavosti – 1811, 1812 (setkání s Goethem), 1812 krátce pobyl a koncertoval v Karlových Varech, léčil se též ve Františkových Lázních. Do sídla knížete K. Lichnowského v Hradci u Opavy zavítal v r. 1806 a 1811. Beethoven komponoval hudbu všech forem a druhů, stěžejní význam má jeho 9 symfonií. K symfoniím se významově řadí 5 klavírních koncertů, osu klavírního díla tvoří 32 sonát. V komorní tvorbě vyniká 16 smyčcových koncertů. Svou jedinou operu *Leonora* skladatel 2x přepracoval – konečné znění z r. 1814 má název *Fidelio*.

♪ 22. 12. 1900 se narodil anglický skladatel a sbormistr Alan Dudley Bush. Studoval na londýnské královské hudební akademii. Během pobytu v Berlíně navštěvoval univerzitní přednášky z hudební

vědy a filozofie. Po návratu do Londýna se věnoval dělnickým pěveckým spolkům – založil jejich Asociaci a stál v jejím čele. Jeho opery *Wat Tyler*, *Men of Blackmoor*, *Guayana Jonny* a *Joe Hill* měly premiéry v tehdejší NDR. I další skladby Bushovy (3 symfonie aj.) jsou věnovány vážným sociálním otázkám.

♫ 30. 12. 1880 se narodil německý muzikolog Alfred Einstein († 13. 2. 1952). Bratranec Alberta Einsteina promoval v r. 1903 v Mnichově, v l. 1918 – 33 redigoval muzikologický časopis a jako kritik přispíval do řady zahraničních (i českých) listů. Vyhnán rasovými zákony nacistů žil v Londýně, Florencii, kde sbíral materiál pro svou monumentální práci *Italský madrigal*. Od r. 1939 žil v USA, kde vydal přehledovou práci *Hudba doby romantismu*. Byl to vynikající lexikograf, znalec a editor Mozartova díla, bystrý a historicky poučený monografista (Gluck, Mozart, Schubert) a esejista.

### **Co chybělo v minulých Zpravodajích**

✂ Poslední z generace pěvců angažovaných do pražského ND ještě Václavem Talichem – tak čestné přízvisko by slušelo Miloslavě Fidlerové – Sopiřové, o jejímž úmrtí přišla v září z Bratislavy zamucující zpráva. Celých 35 let patřila k předním členkám opery – od r. 1943 angažována jako členka naší první scény. Koncem r. 1978 své členství ukončila a odešla do Bratislavy, kde (tak jako v Praze) působila pedagogicky. Na VŠMU vychovala řadu úspěšných žáků, mj. Lívii Ághovou nebo Simonu Šaturovou. V r. 2007 jí byla udělena Cena Thálie za celoživotní mistrovství. Z rolí: Esmeralda, Barče, Mařenka, Vendulka, Blaženka, Katuška, Kristina, Barena, Karolka, Jenůfa, Beatrice, Jessica, Mariken, Micaela, Zerlina, Taťána, Nedda, Desdemona... (\*24. 4. 1922; † 3. 9. 2020).

✂ Ve věku 94 let zemřel ostravský violoncellista, pedagog, hudební publicista a historik Ivan Měrka (\*15. 5. 1926; † 17. 9. 2020). Studoval reálné gymnázium v Brně, poté na Masarykově univerzitě hudební vědu a filozofii, od r. 1948 na JAMU hru na violoncello. Po absolutoriu založil Ostravské kvarteto, stal se koncertním mistrem operního orchestru, v 60. letech koncertním mistrem dnešní Janáčkovy filharmonie. 55 let vyučoval hře na violoncello na ostravské konzervatoři a JAMU. Byl spoluzakladatelem a porotcem soutěže O Cenu Beethovenova Hradce, Heranovy soutěže v Ústí n. Orlicí i Janáčkovy soutěže v Brně. Kronikářským způsobem zaznamenával události v hudebním dění, o skladatelích, koncertních umělcích... Autorsky se podílel na stovkách rozhlasových pořadů, televizních scénářů a moderoval stovky výchovných koncertů. Jeho učebnice *Dějiny a literatura nástroje violoncella* je vysoce hodnocena.

✂ 14. 11. – čtyřiaosmdesáté výročí narození španělského tanečníka a choreografa Antonia Gadesa (1926 – 2004). V kulturních vrstvách Evropy i ostatního světa sehrál významnou roli v popularizaci tradičních španělských tanců, zejména flamenca.

✂ S výše uvedeným datem souvisí další zajímavá událost: zcela symbolicky (stejného listopadového dne) před deseti lety zařadila světová kulturní organizace UNESCO španělské, přesněji řečeno andaluské flamenco na svůj „Seznam světového kulturního dědictví“.

### **Z domova**

🏠 V letošním roce získala činohra Národního divadla Brno novou posilu. Je to Eliška Zbranková. Narodila se v Praze. Absolvovala činoherní herectví na DAMU a již během studií působila v poloprofesionálním souboru Činohra 16-20, kde byla Shakespearovou Rosalindou v *Jak se vám líbí*, či mnoha ženami v inscenaci Horváthovy hry *Don Juan se vrací z války*. Během studia také působila v Městském divadle Kladno nebo v Městských divadlech pražských. V divadle DISK absolvovala roli Raněvské v Čechovově *Višňovém sadu* a její první rolí v Mahenově divadle je Nina v inscenaci *Racek* téhož autora v režii Štěpána Pácla. Kromě divadla se také věnuje dabingu a rozhlasové tvorbě (např.

*Neviditelný* podle Roberta Musila v režii Lukáše Hlavici nebo *Rychlý jako Pírko* z pera Davida Košťáka).

Nová inscenace Janáčkovy opery *Osud* 28. 10. 2020 v Brně zahájila 7. ročník přehlídky *Janáček Brno 2020*. Toto dílo nastudoval se souborem NdB kanadský režisér Robert Carsen. Festival měl trvat do 16. 10, v operní, koncertní i komorní linii. Slavnostní zakončení mělo patřit Bamberským symfonikům. Plány pořadatelů však změnila nová opatření proti pandemii.

Na Štědrý den roku 1921 se v časopise Národního divadla Brno *Divadelní šeptý* poprvé objevila postava hanáckého Stréčka Matěje Křópala z Břochovan, která pak v tomto časopise pokračovala i v dalších letech. Humorné kritiky a glosy, jež psal Valentin Šindler v hanáckém nářečí o brněnském divadelním a kulturním dění, si čtenáři brzy oblíbili a Křópalova figurka se stala populární – její popularita ještě vzrostla, když brněnský rozhlas v roce 1924 uvedl relaci, v níž stréček Křópal v podání V. Šindlera vystupoval živě. Bylo velmi prozíravé vsadit na oblíbenost svérázného humoru, prostý rozum a barvitý hanácký jazyk a uvést postavu stréčka Křópala na jeviště. Učinili tak autoři revue *Z Brna do Brna* – Oldřich Nový, Vilém Skoch a Antonín Kincl. *Z Brna do Brna* (prem. 12. září 1926 v divadle Na hradbách), vycházející z dobově oblíbeného útvaru, jehož cílem byla barvitá podívaná prostřednictvím cesty odněkud někam (nejlépe exotickými kraji), která umožňovala předvádět různé kostýmy, dekorace, scénické efekty a umožňovala efektní vystoupení tančících girls a boys, byla velkou výpravnou revuí o třiceti obrazech. Před vyprodaným hledištěm se hrála téměř každou neděli odpoledne i večer a celkem byla provedena 109 krát. Průvodcem Stréčka Křópala, kterého i jevištně ztvárnil Valentin Šindler, se v revui *Z Brna do Brna* stala postavička Jozéfká Melhoby, neposedného Křópalova synovce, ztvárněná Valentinovým mladším bratrem, rovněž sólistou brněnské opery, Václavem Šindlerem.

Česká filharmonie 23. 9. 2020 ve slavnostně vyzdobené budově Rudolfiny otevřela svou 125. sezónu. Orchester, jehož členové při této příležitosti ozdobili své oblečení růžovým květem, zahrál pod taktovkou šéfdirigenta Semjona Byčkova *První klavírní koncert* D. Šostakoviče a *Osmou symfonii* A. Dvořáka. V programu zahajovacího koncertu nezazněla plánovaná *Pátá symfonie* G. Mahlera, protože vedení ČF rozhodlo z důvodů prevence proti šíření koronaviru snížit počet hudebníků v orchestru.

Festival *Za poklady Broumova* uzavřel 27. 9. 2020 v broumovském klášteře koncert Pavla Šporcla a cimbálové kapely Gipsy Way Ensemble. Program koncertu, na kterém zazněly úpravy děl J. Brahmsa, A. Piazzolly, autorské kompozice P. Šporcla, lidové písně, maďarské čardáše a filmová hudba, je pokračováním prvního programu P. Šporcla s cikánskou tematikou. Spojuje velké mistrovství s temperamentem a cikánskou vroucí krví. Šporcl se v programu představil také jako hudební aranžér.

Školy zaslaly 151 žádostí o klavíry, které zakoupila rodinná nadace Karla Komárka (KKFF) od společnosti PETROF poté, co je odmítl převzít čínský odběratel. Nadace rozdá 11 nástrojů z čínské zakázky. Zásilka nástrojů pro Čínu měla hodnotu 200 000 Eur (5,3 milionů Kč).

Ve Velkém sále Kongresového centra Zlín 1. 10. 2020 pokračoval 18. ročník mezinárodního hudebního festivalu *Harmonia Moraviae 2020* prvním koncertem abonentní řady B. Večer byl věnován výročí českého spisovatele a básníka K. J. Erbena, od jehož úmrtí uplyne letos 150 let. Jeho dílo inspirovalo řadu umělců, v neposlední řadě A. Dvořáka. Na koncertě zazněly balady ze sbírky *Kytice* (Vodník, Polednice, Zlatý kolovrat), které Dvořák zpracoval do podoby samostatných symfonických básní. Dvojici výstupů z Dvořákových *Svatebních košil* zazpívala slovenská sopranistka Eva Hornyaková. Celé provedení řídil dirigent Petr Altrichter.

Zámek Liteň ožil 3. 10. 2020 uměním v podání mladých umělců v rámci *ZUŠ Open*, kteří tak podpořili opravu historických Božích muk v Praze. Cílem Happeningu *ZUŠ Open*, který již čtvrtým rokem pořádá Nadační fond Magdaleny Kožené, je podpořit a zviditelnit jedinečný systém uměleckého vzdělávání v ČR. ZUŠ tak chtějí prostřednictvím umění mladé generace upozornit na potřebu společ-

čenské odpovědnosti a výchově k ní. V rámci ZUŠ *Open* naplánovali organizátoři ve Středočeském kraji i mnoho dalších akcí, koncertů, divadelních či tanečních představení pod taktovkou ZUŠ.

🏠 Město Ostrava již má k dispozici studii stavby koncertního sálu včetně rekonstrukce památkově chráněné budovy kulturního domu, jehož se stane součástí. Stavbu koncertního sálu za více než 2 miliardy korun zařadil prestižní magazín *Architrizer* mezi deset nejočekávanějších staveb světa. Dosud největší architektonickou soutěž město vyhlásilo v srpnu 2018. Loni oznámilo vítěze, kterým se stali autoři ze studií Steven Holl Architects z New Yorku a Architecture Acts z Prahy. Podle architektů bude budova šetrná k životnímu prostředí. Vytápěná by měla být tepelnými čerpadly, zvažuje se i využití důlních vod, prosklené části budou ze speciálního skla, aby se zamezilo úniku tepla. Zajímavostí bude, že do budovy se bude přivádět světlo pomocí soustavy světlíků, které ale zároveň bude možné zatemňovat. V objektu se počítá s využitím javorového dřeva.

🏠 Jak bude vypadat Brno po koronaviru (dle zveřejněných slov jednoho z brněnských zastupitelů)? ... Budeme svědky zadlužování a látání rozpočtu prodejem majetku... A až nebude co prodávat a nikdo už městu nepůjčí, o kolik zdraží Brňanům voda, teplo, doprava...? Jde to i jinak. Město by mělo zastavit penězovod dotací na zbytečné projekty. Odložit ty investice, které budou Brnu generovat jen další náklady. Např. Janáčkovo kulturní centrum „spolkne“ 1,3 miliardy korun (rekonstrukce Janáčkova divadla stála „jen“ cca 700 milionů)... (kráceno.)

🏠 Hudební skladatel Pavel Hrubeš vystoupil 5. 9. 2020 v kostele sv. Linharta v Citově. Jednalo se o další z řady koncertů, které pořádá Sdružení pro obnovu varhan. Vstupné bývá dobrovolné, výtěžek bude použit na rekonstrukci varhan. Aktuálně finišuje 1. etapa opravy, jejímž cílem je nástroj zachránit před úplným zchátráním. Původně románský kostel sv. Linharta v Citově nedaleko Mělníka byl vystavěn ve 13. století. V r. 1753 byl přestavěn na barokní. V kostele byl malý varhanní nástroj již v 17. století. Další nástroj byl instalován v souvislosti s přestavbou kostela a kruchty v r. 1758. Stávající varhany pocházejí z r. 1877.

🏠 V Čelákovících v kostele Nanebevzetí Panny Marie se 30. 9. 2020 konal koncert s názvem *Kontratenor včera a dnes*. Hlavní část programu tvořily skladby současného českého skladatele Tomáše Hanzlíka – *Smyčcový kvartet č. 2* a kantáta *Stabat Mater*. Jeho inspiračním zdrojem je hudební kultura baroka, proto zazněly též árie ze skladeb Monteverdiho, Händela, Vivaldiho. Sólové party přednesl na špičkové úrovni kontratenorista Jan Mikušek, jemuž bylo instrumentálním partnerem Rejchovo kvarteto.


🏠 Za přísných zdravotně bezpečnostních opatření se na zahajovacím koncertě 86. sezony Symfonického orchestru hl. m. Prahy FOK ve dnech 16. – 17. 9. 2020 ve Smetanově síni Obecního domu v Praze uskutečnila inaugurace nového šéfdirigenta. Stal se jím Tomáš Brauner (\*1987), odchovanec Hudební fakulty pražské HAMU. Od absolvování v r. 2005 dosáhl značných úspěchů a získal cenné zkušenosti z práce s orchestrálními tělesy po celé Evropě. Početná jsou i zdařilá nastudování operních opusů.


🏠 Dvořákova mezinárodní rozhlasová soutěž se letos konala po čtyřiapadesáté. 4 finalisté byli z Ruska a ČR. Do finále se probojovali po dvoukolovém klání z 54. celkově přihlášených soutěžících ze 16. zemí. Svým doprovodem je podpořil Symfonický orchestr Českého rozhlasu pod taktovkou dirigenta Jiřího Rožně. Šťastnými finalisty byli Jan Schulmeister – klavírista, Daniel Matejčka – houslista, Alexandr Rublev – trumpetista a Vsevolod Zavidov – klavírista. Poslední jmenovaný (14 let) se stal vítězem. Kromě šeku na 5 000 euro od Rodinné nadace Karla Komárka si odnesl Cenu Českého rozhlasu – vydání CD a šek ve výši 15 000 Kč od Nadace B. Martinů.


🏠 19. ročník MHF *Lipa Musica* na začátku října nabídl tři vyprodané koncerty, které posluchače zavedly do Kamenického Šenova, Děčína a Pysku. Interpretačně se zejména díky výkonům Lipa Musica Septetu, který sestavil umělecký garant Josef Špaček, spolupraci mezzosopranistky Markéty Cuk-





rové a Zemlinského kvarteta, staly jedněmi z vrcholů přehlídky. Do následujícího programu se promítla přijatá krizová a protiepidemiologická opatření vyhlášená v souvislosti s nouzovým stavem, která zapříčinila zrušení koncertů v Teplicích a českolipské bazilice Všech svatých.

 V Sukově síni pražského Rudolfiny 30. 9. 2020 odstartoval koncertní cyklus, který si klade za cíl ve špičkovém provedení představit výběr toho nejzajímavějšího z hudebních dějin a je vytvořen na míru starší posluchačské generaci. Každý ze sedmi hodinových koncertů měl být věnován jednomu či dvěma skladatelům a po přestávce čekala návštěvníky beseda s interprety. Vedle klavíristy Ivo Kahánka, houslisty Václava Hudečka, violoncellisty Tomáše Jamníka a sopranistky Olgy Jelínkové jsou na seznamu účinkujících také Smetanovo trio, Trio Incendio, Janáčkovy kvarteto a České filharmonické kvarteto ve skladbách Mozarta, Beethovena, Chopina, Dvořáka, Janáčka, Martinů a dalších. Vzhledem ke zhoršené epidemiologické situaci nabídli pořadatelé možnost koncerty streamovat, a to včetně přenosů do partnerských domovů pro seniory.


 Shodou okolností se na začátku sezony vrátili v obnoveném nastudování dvě repliky operních inscenací, které se zapsaly do historie svým scénografickým řešením. Státní opera Praha obnovila Pucciniho *Toscu* scénografa Josefa Svobody, Národní divadlo moravskoslezské Verdiho *Nabucca* se scénou Vladimíra Šrámka. Mají takové repliky smysl? (Připomínka: MET nebo Vídeňská státní opera drží na repertoáru a průběžně obnovují produkce staré mnoho desetiletí a diváky stále oblíbené.) V případě *Toscy*, vytvořené pro Velkou operu 5. května v r. 1947 i v případě *Nabucca* pro ostravské nastudování v r. 1968 jde o scénografie, které stojí za to připomínat.


 Po deseti letech uvede soubor Státní opery Praha novou inscenaci Wagnerova vrcholného opusu *Tristan a Isolda*. Nové nastudování bylo svěřeno známému britskému režisérovi Keithu Warnerovi a německému dirigentovi a hudebnímu řediteli SO Karlu – Heinzovi Steffensovi. Premiéra se z důvodů zhoršující se pandemické situace v listopadu 2020 neuskutečnila – bude přesunuta na příští rok.

 Letošní 27. ročník mezinárodního filmového festivalu *FEBIOFEST* musel čelit nečekaným výzvám. V původním jarním termínu byl vzhledem k první vlně koronaviru odvolán a přeložen na září. 18. – 25. 9. se uskutečnil, ale návštěvnost byla ovlivněna počínající druhou vlnou epidemie. Výběr filmů byl velice slušný. Za zmínku stojí český snímek Olgy Malířové Špátové o životní kariéře naší popové hvězdy Karlu Gottovi. Britský režisér Nic Brovmfield představil snímek *Marianne a Leonard: Slova lásky* věnovaný životu kanadského písničkáře Leonarda Cohena, zejména jeho vztahu k norské dívce Marianne Ihlen. V soutěži festivalu zvítězil slovenský snímek *Služebníci* režiséra Ivana Ostrochovského s hudbou Slováka Miroslava Tótha a Rumuna Cristiana Lolea.

 Dvojrecitál barytonisty Filipa Bandžaka a sopranistky Andy – Louisy Bogzy, pořádaný agenturou Belcanto Prague 12. 9. 2020 v pražském kostele U Salvátora, byl důkazem opojnosti zvuku velkých hlasů v chrámové akustice. Na programu se podílela varhanice Zuzana Němečková a klavírista Anton Aslamas. Zazněly Dvořákovy *Biblické písně*, Mahlerovy *Písně potulného tovaryše*, Schubertova *Markétka u přeslice a Král duchů* a *Chopinovy miniatury*. Hygienická opatření koncertu nijak neubrala, spíše přidala na spontánní radosti z poslechu živého zpěvu velkých hlasů.

## **Ze světa**

 Tenorista Aleš Briscein hostuje ve Velkém divadle v Ženevě v inscenaci Janáčkovy opery *Věc Makropulos* v roli Alberta Gregora. Operu nastudoval Tomáš Netopil. Titulní roli ztvárnila švýcarská sopranistka Rachel Harnisch. Ve dnech 26. 10. – 6. 11. se uskutečnilo 6 představení.

 Barytonista Adam Plachetka zpíval ve Vídeňské státní opeře roli Malatesty v Donizettiho opeře *Don Pasquale* (13. – 21. 10). Jako Norina debutovala ve Vídeňské státní opeře slovenská sopranistka Slávka Zámečnicková. Dirigoval Marco Armiliato.

📖 Mezzosopranistka Štěpánka Pučálková, od sezony 2018/19 sólistka Semperovy opery v Drážďanech, zahájila svou třetí drážďanskou sezonu jako Rosina v *Lazebníku sevillském* (4., 5. a 24. 9.) a Olga v *Evženu Oněginovi* (12. a 19. 9. 2020). Od 1. 11. ji čeká Druhá dáma v novém nastudování *Kouzelné flétny* a poté Kniže Orlofsky v *Netopýrovi* (16. a 21. 12. 2020 a 1. a 3. 1. 2021) a Jeníček v *Perníkové chaloupce* (16. a 26. 12. 2020). Následuje Waltrute ve *Valkýře* (30. 1. a 8. 2. 2021), La Messaggera v *Orfeovi* (26. a 30. 3., 2., 7., 9. a 12. 4. 2021) a Flora v *La traviatě* (1., 3. a 5. 5. 2021).

📖 Hudební univerzita ve Štýrském Hradci jmenovala Libora Nováčka řádným profesorem klavíru. Posledních 5 let působil jako hostující profesor. Klavírista si získal mezinárodní respekt interpretací děl F. Liszta, J. Brahmsa a L. Janáčka. Pedagogicky působí i na Pražské konzervatoři.

📖 Vynikající polský barytonista Mariusz Kwiecien oznámil 29. 8. 2020 konec pěvecké kariéry. Slavný pěvec utrpěl v r. 2011 během generální zkoušky na novou inscenaci opery *Don Giovanni* v MET úraz a musel podstoupit komplikovanou operaci páteře. O rok později se situace opakovala v Covent Garden během představení opery *Don Carlos*. Jeho zdravotní stav se dále komplikoval a pěvec musel omezovat jevištní vystoupení. Během kariéry zpíval více než 200 představení v MET, často hostoval v Chicagu, Londýně, Paříži, Vídni, Mnichově... Jeho přání (které vyslovil opakovaně během dvou koncertů v Praze v cyklech agentury Nachtigal Artists), aby mohl vystoupit v „Mozartově“ neboli Stavovském divadle se už nesplní. Nyní oznámil, že se nevzdává divadla: od sezony 2020/21 je uměleckým ředitelem Vratislavské opery.

📖 Rakouská spolková vláda, stát a město Salcburk vyčlenily 262 milionů euro na rekonstrukce salcburských koncertních sálů v příštích deseti letech. Nejnaléhavěji potřebuje renovaci Velký festivalový dům, který byl otevřen 26. 7. 1960 představením Straussovy opery *Růžový kavalír* pod taktovkou Herberta von Karajana. Ve špatném stavu je Haus für Mozart, dílny, šatny umělců a v některých případech i divácké prostory. Kompletní modernizaci potřebuje také protipožární ochrana.

📖 BBC zpřístupní svůj archiv klasické hudby veřejnosti. 6. 10. 2020 – zahájení celoročního projektu s názvem „100 let klasické hudby“, který bude vysílat nahrávky klasické hudby na BBC 4, BBC 2 a Radio 3, BBC iPlayer a BBC Sounds. BBC má jeden z největších archivů klasické hudby na světě se záznamy koncertů orchestrů a sborů BBC na slavném londýnském festivalu *BBC Proms*.

📖 *Aida* v rouškách v milánské La Scale. Diváci a orchestrální hráči měli při koncertních provedeních Verdiho *Aidy* roušky, hudební ředitel La Scaly a dirigent Riccardo Chailly a sólisté směli vystoupit bez nich, nicméně v bezpečných rozestupech. Hvězdné obsazení tvořili S. Hernández – Aida, F. Měli – Radames, A. Rachvelishvili – Amenris. Pět večerů se uskutečnilo ve dnech 6. – 19. 10. 2020.

📖 Bavorská státní opera v Mnichově oznámila 14. 10. výsledky pilotního projektu *COVID-19-DIVÁK*. V září a říjnu zkoumali lékaři a zástupci Státního úřadu pro zdraví vliv počtu a rozsazení diváků na nákazu covidem. První plán sezení nechal volnou každou druhou řadu v hledišti, druhý vycházel ze salcburského šachovnicového vzoru. Striktně byla dodržována sociální vzdálenost, a to i o přestávkách, roušky povinné. Podle prohlášení na webových stránkách divadla došli odborníci k názoru, že zvýšený počet diváků nezvýší riziko infekce COVID-19. Divadlo značně rozšířilo orchestřiště, aby umožnilo předepsanou vzdálenost mezi členy orchestru. Na program byly mj. opery *Vojcek*, *Madama Butterfly*, koncerty operního studia. Na konec listopadu byla mj. naplánovaná *Tosca* s Annou Netrebko a Yusifem Eyvazovem.

📖 Německá ministryně kultury Monika Grütters (\*1962) získala pro svůj sektor 1,94 miliardy euro (52,4 miliard Kč) pro nadcházející rok. Mimo jiné úspěšně argumentovala tím, že pro sociální soudržnost v Německu má právě kultura zásadní roli. M. Grütters působí ve vládě kancléřky A. Merkelové jako spolková ministryně kultury od r. 2013. Její zásluhou se od r. 2013 výdaje na kulturu zvýšily o 60 %. V době covidové pandemie se intenzivně zasazuje o poskytnutí vládní finanční pomoci kulturním institucím a umělcům, jejichž existence byla ohrožena.

📖 Některé světové operní domy reagují na covidovou pandemii inovativními projekty:

★ Deutsche Oper Berlin hraje Wagnerovu operu *Valkýra* (27. 9. – 15. 11), ale denně testuje všechny své zaměstnance (díky spolupráci s laboratoří, která poskytuje levnější způsob testování a rychlé výsledky);

★ Anglická národní opera v Londýně nebo Metropolitní opera v New Yorku nabízejí promítání svých inscenací na svých webových stránkách nebo za dodržování nejpřísnějších zdravotních opatření v kinech;

★ Atlanta opera ustavila novou poradní radu pro zdraví a bezpečnost (epidemiologové a lékaři). Projekt Atlanta Opera představí 18 představení Leoncavallovy opery *Komedianti* (22. 10. – 13. 11) ve velkém cirkusovém stanu, který po dobu představení umožňuje přístup čerstvého vzduchu. Povolena kapacita diváků s rouškami je maximálně 240;

★ Washingtonská národní opera má speciální divadelní vůz, v němž vystupují po celé metropoli;

★ Michiganská opera v Detroitu zahájila netradiční verzi Wagnerovy opery *Soumrak bohů* v prostoru parkovacího centra operní budovy (17. – 20. 10). Zčásti šlo o živé představení, částečně o instalaci s projekcí. Diváci seděli uvnitř svých aut.

📖 Royal Opera House Covent Garden v Londýně chce prodat obraz Davida Hockneyho (\*1937), malíře, grafika, scénografa a fotografa, který je považován za jednoho z nejvlivnějších britských umělců 20. století. Obraz zachycuje portrét bývalého generálního ředitele divadla a klíčové osobnosti ve sféře britského umění Davida Webstera (1903 – 1971), který zajistil této scéně světové renomé. Za svůj vznik a slávu mu vděčí nejen operní soubor, ale i proslulý Královský balet. Prodej obrazu by mohl vynést až 18 milionů liber – a mohl tak pomoci zaplnit finanční ztráty v důsledku covidové pandemie. Podle generálního ředitele A. Bearda prochází Covent Garden největší krizí ve své historii. Je to největší zaměstnavatel v oblasti umění v Británii. I proto bude zvažovat prodej některých položek z majetku. Kromě prodeje zmíněného obrazu chce Covent Garden uspořádat velkou charitativní sbírku a doufá, že dostane půjčku ze záchranného fondu ministerstva financí.

📖 Mezinárodní festival Richarda Wagnera v Lipsku, který uvede všech jeho 13 oper, se uskuteční od 20. 6. do 14. 7. 2022 s názvem *WAGNER 22*. Bude věnován památce německého židovského dirigenta, skladatele a hudebního kritika Gustava Brechera (1879 – 1940), rodáka z Dubí u Teplic, který od r. 1923 zastával místo generálního hudebního ředitele v Lipsku. Za jeho éry se lipská opera stala jedním z předních německých operních domů. Jako židovský umělec byl v r. 1933 z divadla nacisty vyhnán. O rok později emigroval přes Prahu do Belgie, kde v r. 1940 spáchal spolu s manželkou sebevraždu. V obsazení oper budou figurovat především kmenoví pěvci ze zkušeného sólistického souboru Opery Leipzig, které doplní stálí hosté lipské opery, proslulé po celém světě svými wagnerovskými interpretacemi. Celá řada doprovodných akcí zahrne mj. muzikologické sympozium.

📖 Skotská vláda nařídila vedení Edinburského mezinárodního festivalu (EIF), aby zajistilo větší různorodost festivalového programu. V letošním online programu byly podle online petice (300 podpisů) prý přehlíženy ženy, osoby se zdravotním postižením a umělci jiné než bílé barvy pleti (bělochů prý bylo více než 90 %). Festival nyní musí bezpodmínečně splnit vládní požadavky týkající se genderové, fyzické a rasové rovnosti. EIF, který každoročně dostává od vlády více než 4,5 milionu liber (135 mil. Kč), se poté v online prohlášení omluvil za složení letošního programu. Letošní EIF byl v důsledku pandemie zrušen v dubnu. I v této onlinové podobě zajistil práci pro více než 500 umělců a lidí, které v době konání festivalu zaměstnává. Výše zmíněná petice žádala vládu, aby festivalu se 73 letou tradicí odebrala dotace a „přerozdělila“ je mezi další umělecké organizace a akce – tedy v případě, že se festival nepolepší.

**Nabídky, informace**

► Na tomto místě se obvykle setkáváte s úplným programem představení Národního divadla Brno. Vzhledem k současné situaci tentokrát program opět neuvádíme. Sledujte proto informace médií a webové stránky divadla.

Nabídnout Vám zodpovědně, v předstihu, nemůžeme nic, ale nějaké informace Vás snad zaujmou.

► 29. října odehrála činohra NdB místo premiéry poslední generálku Kunderových *Majitelů klíčů*.

► Finále má za sebou i světová premiéra baletu choreografa Mária Radačovského *Beethoven*. Generálka proběhla za použití nahrávky (místo orchestru, sboru, sólistů, klavíristy).

► Vyrobena scéna a kostýmy už jsou pro činoherní novinky *Nikdo a Racek* – i tam už herci pracují.

► Podle slov ředitele NdB Martina Glasera za zavřenými dveřmi divadel se pracuje, pilně zkouší, aby všichni byli připraveni znovu předstoupit před diváky. Ze dne na den lze divadla zavřít, ale otevřít už tak lehké není. Takže nové termíny pro premiéry a představení nelze určit.

► Nová služba DRAMOX vám ve spolupráci s více než třiceti divadly přináší jejich hry do obývacích pokojů. Webová stránka funguje na podobném principu jako Netflix nebo HBO. Dramox je divadlo on-line. Streamovací služba, která za měsíční předplatné nabízí výběr divadelních záznamů – každý měsíc nová představení. Většina ze zaplaceného předplatného putuje k tvůrcům a hercům. Přes službu můžete také darovat peníze přímo jednotlivým divadlům. Cílem služby je spojit diváky a umělce. Najdete na ní hry ND Brno, Divadla Husa na provázku, Dejvického divadla, Divadla Na zábradlí, Městského divadla Zlín a mnoha dalších.

► Brněnský magistrát by rád předal správu a hlavně financování NdB ministerstvu kultury. Ušetřil by tak městu mnoho milionů na provoz této třísouborové instituce, sídlící ve třech budovách. S podobným požadavkem se ozvalo i ND moravskoslezské v Ostravě. Ministr kultury Zaorálek konstatoval, že si nedovede představit, jak by v Praze na ministerstvu rozhodoval nějaký úředník např. o tom, kdo bude v Brně ředitelem ND...

**Vážení a milí přátelé:**

Blíží se Vánoce, nejkrásnější svátky roku. Budou určitě jiné, než všechny předchozí. Budou ale takové, jaké Vy si je připravíte. Členové výboru SPNdB Vám přejí pohodu, radost, dny bez špatných zpráv. I Silvestr, konec roku bude, tak jako skoro celý tento rok, jiný. Doufejme společně, že nový rok 2021 bude rokem nových, příznivějších zpráv a přinese návrat k „normálnímu“ životu

Jana Veselá

**Použité zdroje:**

Malá encyklopedie české opery	Hudební rozhledy č. 11
Malá encyklopedie hudby	Webové stránky NdB
Osobnosti světové hudby	Denní tisk a internet
Oxfordský slovník opery	Metropolitan
Kam v Brně – listopad	

**Uzávěrka Zpravodaje dne: 30. listopadu 2020**

Neprodejně. Zpravodaj vydává Spolek přátel NdB, Jugoslávská 652/98, 613 00 Brno, IČ 48510777 pro vnitřní potřebu.